

Å følge El Roi

Andakt i anledning Global uke mot moderne slaveri

Av Sara Faugstadmo Berg,

pastor med hovedfokus på barn og unge, Oslo Sentrum Baptistkirke

Bibeltekst: 1.Mosebok kap. 16 og kap. 21, om Hagar, Sara og Abraham

I første mosebok møter vi Abraham og Sara som har blitt lovet et barn av Gud, men blir utålmodige og tar saken i egne hender. Sara instruerer Abraham til å gå inn til slavekvinnen hennes, Hagar, og gi henne en sønn. Dette var en praksis i den antikke verden, der slavekvinner kunne brukes til å føde barn på vegne av sine eiere. Hagar har liten eller ingen reell valgfrihet. Når Abraham har gjort henne gravid, blir Sara sjalu og Hagar rømmer, men vender så tilbake. Senere blir hun forvist av Sara. Når hun går tom for vann ute i ørkenen, legger hun barnet sitt ned og vandrer et buekast unna, for hun orker ikke å se sønnen dø. Der gråter hun. Gud møter faktisk Hagar to ganger. Først i ørkenen mens hun er gravid (1. Mos 16), og senere når hun igjen er forvist med sønnen sin (1. Mos 21). Begge ganger opplever Hagar at Gud ser henne. På en spesiell og nær måte er Hagar omsluttet av overveldende Guds nærvær, og hun gir Gud navnet «El Roi», som betyr «Den Gud som ser meg», eller «Den seende Gud».

Når du tenker på slaveri, ser du kanskje for deg en navnløs egypterkvinn for mange tusen år siden. Kanskje ser du for deg lenker og transatlantiske handelsruter. Men slaveri finnes fortsatt.

Millioner av mennesker opplever og lever i tvangsarbeid, gjeldsslaveri, seksuelt slaveri og annet arbeid uten frihet. Noen av disse syr klærne du bruker, noen arbeider i gruver for å få tak i mineralene til vår elektronikk. Andre blir utnyttet i det skjulte; i våre mørke bakgater, og i våre private faner.

Det kan føles fjernt, eller så stort at vi ikke vet hva vi skal gjøre. Uansett havner vi i en slags kognitiv dissonans (dvs. når våre handlinger strider mot våre faktiske verdier), hvor vi ender opp med å gjøre absolutt ingenting. Når FN rapporterer om at 50 millioner mennesker lever under moderne slaveri i dag, er det helt umulig for oss å begripe. Vi blir handlingslammede. En av fire av disse er barn, og nesten tre av fire av disse 50 millionene er kvinner og jenter. Disse menneskene blir redusert til store, ubegripelige og ansiktsløse tall. Men å forbli i kognitiv dissonans blir vanskeligere, kanskje til og med umulig, hvis vi gir disse menneskene navn.

Da tenker jeg på Gud, min elskede Herre, han som Hagar en gang ga navnet El Roi, Den seende. Hva betyr det for meg at jeg tror på en Gud som så og fortsatt ser Hagar? Ved å

Global uke mot moderne slaveri 2026

inkludere historien om Hagar i det bibelske narrative, tok forfatterne et valg. De valgte å fremheve Guds omsorg og blick for den utstøtte, at han ser dem vi mennesker glemmer, og er sammen med dem vi støter fra oss. Samtidig tror jeg vi er invitert til å bli likere Gud, helliggjøres og følge Guds eksempel.

Hva vil det si å ligne på Gud, El Roi, Den seende? Hva vil det si å se de usette? Det er 50 millioner mennesker som trenger at noen gir dem navn. Noen som ser dem, og møter dem i deres ødemark. Kan det være meg? Kan det være deg? Hvis vi i bønn og tanke gir disse menneskene navn, og faktisk tror at Gud ser dem, hva vil da skje? Kan vi fortsette som før? Jeg sier ikke at vi kan gjøre alt, men vi kan begynne å se. Og mennesker som ser, begynner ofte å handle annerledes.

Kan jeg fortsette å handle på Temu og Shein hvis jeg kjenner, har omsorg for og ønsker å se hun som pines i umenneskelige forhold for at jeg skal ha billige polyestertopper og bordpynt? Kan jeg faktisk fortsette å bruke mobilens inkognito mode, som et falskt vern mot de moralske og etiske utfordringene som kommer med min bruk av pornografi og seksuelt innhold på nett? Hvis Gud ser Hagar i ørkenen, ser han også menneskene bak skjermene våre. Ingen er anonyme for ham. Kan vi i Norge benytte oss av altfor billig arbeidskraft fra migrantarbeidere i Norge, og med god samvittighet si at jeg følger etter en Gud som en gang ble gitt navnet El Roi?

Bønn

*Gud, El Roi – du som ser,
du som så Hagar i ørkenen,
du som hørte gråten hennes og møtte henne i hennes ensomhet:
Takk for at ingen er skjult for deg,
ingen er navnløse, ingen er glemt.*

*Vi bekjenner at vi ofte vender blikket bort.
At lidelse blir til tall,
at avstand blir en unnskyldning,
at vi velger komfort fremfor kjærlighet.*

*Tilgi oss når vi lever som om mennesker er usynlige.
Når vi nyter godt av systemer vi ikke vil se konsekvensene av.*

Lær oss å følge deg.

Global uke mot moderne slaveri 2026

Lær oss å se slik du ser.

*Gi oss mot til å møte mennesker med verdighet,
til å gi navn der verden gjør mennesker ansiktsløse,
til å lytte når andre roper fra sin ødemark
til å svare på ropene med praktisk handling.*

*Vi ber for alle som lever i tvang, utnyttelse og slaveri i dag.
For kvinner, menn og barn som blir fratatt frihet og verdighet.
Vær nær dem. Beskytt dem. Gi dem håp.*

*Og når vi kjenner oss små og maktesløse:
minn oss om at du kaller oss til å åpne øynene,
og elske vår tids Hagar, vår neste.*

*Gjør oss mer like deg, El Roi.
Så vi ikke bare tror på en Gud som ser,
men blir mennesker som ser og som gjør det vi kan.
Amen.*

Forslag til sang: «Hjerteslag», tekst & melodi © Benedicte Camilla Vikebø, 2021.

«Hjerteslag» er utgitt på Get Focused sitt album «[Nåden > Synden](#)». [Radiante Worship](#) har også en innspilling av sangen.

Husk å rapportere inn all offentlig bruk til TONO www.tono.no og CCLI: no.ccli.com

Forslag til handlinger: Se globaluke.no «[Hva kan jeg gjøre?](#)»